

Bjørndal boligsammenslutning

er en fellesorganisasjon for beboerforeninger, borettslag, sameier og huseierlag på Bjørndal. BBS skal bidra til å skape et trygt og godt bomiljø for befolkningen på Bjørndal og hevde medlemmenes felles interesser overfor myndigheter, opinion og næringsliv.

Til
Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep, 0030 Oslo

postmottak@jd.dep.no

Bjørndal, 21. juni 2017

Høringsuttalelse – forslag til reguleringsplan for «Politiets nasjonale beredskapssenter» på Taraldrud

Vi vil på vegne av våre beboere protestere på etablering av «Politiets nasjonale beredskapssenter» på Taraldrud gård. Sentret vil ligge kun 700 meter fra bebyggelsen på Bjørndal og påføre Bjørndals 8000 beboere en urimelig ulempe, i form av støyplager, helserisiko og redusert livskvalitet.

De negative konsekvensene for lokalmiljøet ved å plassere politiets planlagte nasjonale beredskapssenter på Taraldrud vil være betydelige. Støy og ulempe for tusenvis av beboere på Bjørndal i Oslo og i Oppegård er så store at prosjektet bør stanses. Foreliggende plandokumenter og konsekvensanalyse inneholder feil og er mangelfull. Nye konsekvensanalyser for beredskapssenteret må gjennomføres før det kan tas endelig stilling til om lokalisering av beredskapssenteret på Taraldrud overhodet er gjennomførbart.

Støy fra skyting, sprengning og helikoptertrafikk vil, slik forslaget til reguleringsplan i dag foreligger, påvirke dagliglivet til de 8.000 beboerne på Bjørndal på en uakseptabel måte.

Det er stor usikkerhet knyttet til hvor stor støybelastningen faktisk vil bli, men det er ingen usikkerhet knyttet til at støybelastningen vil bli vesentlig. Forskingen på støy peker entydig i retning av at mennesker som vedvarende utsettes for støy får helseplager og helseskader. Regjeringen kan ikke med åpne øyne etablere politiets beredskapssenter på Taraldrud med basis i foreliggende forslag til reguleringsplan når man vet at dette vil medføre helseskader og helseplager for et så stort antall mennesker i lokalmiljøene i Oppegård og Oslo sør.

Det siste store utbyggingsområdet i Oslo kommune på Gjersrud/Stensrud vil også ligge få hundre meter fra planområdet. Det er her planlagt boliger for 30-40.000 mennesker som vil bli vesentlig berørt av støy fra aktiviteten på beredskapssentret.

Feil saksbehandling og mangel i planarbeidet

Departementet har oversett grunnleggende saksbehandlingsregler ved ikke å ta hensyn til og inkludere Oslo kommune og deres 8.000 beboere på Bjørndal i arbeidet med prosjekteringen av beredskapssentret og arbeidet med planprogrammet.

I planprogrammet og planbeskrivelsen er boligområdet på Bjørndal nærmest systematisk fjernet fra oversiktskart og billedmateriale. Bildematerialet fremstår som lett komisk i sin ensidige fremhevelse av grønne åser og jomfruelige omgivelser, og gir et feilaktig inntrykk av realitetene. Vi har vedlagt et nytt oversiktskart som viser beredskapssenterets «virkelige» plassering.

Vi vil påberope flere vesentlige saksbehandlingsfeil og vesentlig mangler i planarbeidet:

- manglende informasjon, involvering av og medvirkning for Oslo kommune, organisasjoner, berørte barnehager og beboere i Oslo kommune, i arbeidet med planprogrammet
- reguleringsplanen er ikke lagt ut til offentlig høring i Oslo kommune
- mangel i plandokumentene ved at Bjørndal knapt er nevnt som konsekvensområde
- feil i kartgrunnlaget som er benyttet i plandokumentene, hvor 10 år gammel bebyggelsen på Bjørndal er utelatt
- bruk av feil støyforskrift. Det foreligger en egen støyforskrift for Oslo kommune som skal benyttes for støy i Oslo kommune. Selv en statlig reguleringsplan kan ikke tilsidesette kommunale lovlig vedtatte forskrifter.
- vi vil trekke i tvil om forvaltningen har stilt tilstrekkelig beslutningsgrunnlag til disposisjon ved lokaliseringsbeslutningen, idet konsekvensutredningene om støy er datert etter beslutningstidspunktet.

Brukt feil støyforskrift

Plandokumentene forholder seg konsekvent til den nye støyforskriften T-1442 /2016. Vi vil hevde at anvendelsen av denne forskriften er feilaktig. For det første ble planarbeidet på Taraldrud startet før denne forskriften ble vedtatt, planen bør derfor ta utgangspunkt i T-1442/2012 som var gjeldende ved planoppstart. For det andre har Oslo kommune en egen støyforskrift som skal benyttes for beregning av støy og støygrenser i Oslo kommune, og Oppegård kommune har egne støygrenser fastsatt i gjeldende kommuneplan. Ved bruk av riktig støyforskrift vil flere skoler og barnehager og en rekke boliger komme i gul sone.

I departementets retningslinjer til støyforskriften er det et krav om at den samlede støybelastningen må sees i sammenheng og sammenstilles. Dette er ikke fulgt. Vi kan ikke se at det foreligger tabeller eller kart som viser den samlede støybelastningen i området.

De foreliggende støyberegninger i planbeskrivelsen fremstår med stor usikkerhet og mangelfullt fundert. Det fremgår i teksten at flere støykilder er vanskelig å tallfeste. Det er heller ikke lagt inn forventning om økt aktivitet de nærmeste 10-20 år.

Vi krever at støy for Oslo og Oppegårds befolkning håndteres i henhold til disse kommunenes forskrifter og kommuneplaner, og at det tegnes nye støykart med utgangspunkt i disse reglene som også omfatter beregning av samlet støy. Beredskapssenterets plassering må vurderes på nytt i lys av disse nye kartene.

Skytebaner og skytestøy

På beredskapssenteret planlegges det bygget tre utendørs og en innendørs skytebane. På den korte banen skal det trenes på skyting i alle vinkler. Banene dimensjoneres for 15-20

samtidige skyttere. Dette vil i sum generere betydelig støy. Som de nærmeste naboene med direkte innsyn på skytebanene kan vi ikke akseptere dette. Slike anlegg er absolutt uforenlig med et trygt og harmonisk bomiljø.

Vi har i lang tid arbeidet for å fjerne/hindre skytebaner i vårt nærområde. Først ble den gamle Prinsdal skytebane nedlagt av hensyn til støy i nærmiljøet. Så måtte vi kjempe en kamp for å få den nye skytebanen på Åsland lagt inne i en fjellhall. Nå opplever vi at staten gir oss «omkamp» ved å påtvinge oss et beredskapssenter med flere utendørs skytebaner bare få hundre meter fra boligområdet på Bjørndal. Bygging av utendørs skytebaner så nær store boligområder er uakseptabelt.

Antall skudd pr dag vil bli formidabelt, og støynivåene rundt senteret vil være høyt ifølge forslaget til reguleringsplan. Dette følger av at skuddmengdene som vil bli avfyrt tilsvarer fra ca. 300 skudd i timen opp mot nesten 1000 skudd i timen i høyt scenario

Reguleringsplanforslaget gir uttrykk for at skyteaktiviteten ikke vil kreve støyutbedring av nærliggende boliger, selv om det kun er snakk om noen få dB unna de justerte grenseverdiene. Det gis også uttrykk for at skytestøyen ikke skal innebære helseskader for befolkningen (skytestøyen er målt som gjennomsnittsverdi over døgnet og over året). For oss som bor her er dette alvor hele døgnet hele året, ikke usikre teoretiske støymodeller på et papir.

Usikkerheten knyttet til hvor omfattende skytestøyen kan forventes å bli underbygges av fagekspertene i konsekvensutredningen om støy fra Asplan Viak (planens vedlegg 11). Effekten av at 15-20 personer skyter samtidig på skytebanen er ikke lagt inn i beregningene.

Vi krever stans i planene om utendørs skytebaner på Taraldrud, og krever at skytebanene må bygges innendørs i fjell. For oss finnes ikke subsidiære tiltak.

Støy fra SIBO (skyting og sprenglegemer)

På beredskapssentret skal det anlegges et SIBO-anlegg hvor det skal drives øvelser med sprengning, granater, etc. Det beskrives i plandokumentet at SIBO-anlegget vanskelig kan støyskjermes. I SIBO-landsbyen vil skyteretningene være vilkårlige og man får i de mest ugunstige tilfellene i praksis liten eller ingen støyskjermende virkning av SIBO-konstruksjonene. Disse installasjoner er planlagt lagt nord på tomte ca. 700 meter fra boligområdet på Bjørndal. Dette betyr at Bjørndal vil bli sterkt eksponert for slik støy. Denne støyen er veldig uforutsigbar og en type støy man ikke har gode modeller for å beregne.

Uforutsigbar og uregelmessig impulsstøy fra skyting og sprenging oppleves annerledes enn jevn trafikkstøy. Reguleringsplanforslaget oppsummerer det slik at støyen fra beredskapssenteret vil ha stor negativ effekt på store friluftsområder, og særlig negativ påvirkning på barn og unges bruk av områdene på dagtid. Forskning viser at mennesker som utsettes for støy over tid får helseplager, og at støy påvirker barns læring og konsentrasjon i svært negativ retning.

En stor andel av befolkningen på Bjørndal har bakgrunn fra andre land, blant annet med erfaring fra krig og terror, noe som må antas å virke inn på hvordan skyting og sprengning oppleves.

Det beskrives at SIBO-anlegget vanskelig kan støyskjermes, noe som for oss er uakseptabelt.

Vi krever at etablering av denne type aktivitet stoppes og aktiviteten flyttes til eksisterende treningssentra andre steder. Alle støyende aktiviteter/installasjoner må støyskjermes.

Støy fra helikoptertrafikk

På beredskapssentret skal det etableres base for 3 til 5 nye store politihelikopter. Helikoptertrafikken vil skje hele døgnet ved behov. Antall flyvninger blir derfor umulige å forutsi, men plandokumentet bygges på historiske tall med 2.250 flybevegelser, basert på dagens to små helikoptre. Antall flybevegelser må antas å være økende med flere og større helikoptre, parallelt med flere bruksområder og øket terrortrussel. Helikoptertrafikken vil ha en av to viktige traséer opp Meklenborgdalen/ østsiden av Grønliåsen og vil dermed gå tett på boligområdene på Bjørndal. Dette vil innebære et betydelig støyproblem når helikoptrene flyr inn og ut fra beredskapssentret.

Det er uklart hvilken helikoptertype som skal kjøpes, men det er stor forskjell på støynivå på større helikoptre sammenlignet med dagens politihelikopter. Det er forutsatt at politiets nye helikoptre må kunne frakte 6 personell med utstyr. Det er i planprogrammet også stilt krav om at beredskapssenteret skal kunne ta imot større helikoptre med stor transport- og løftekapasitet, eksempelvis bistand fra forsvarets og redningstjenestens store helikoptre.

Planforslaget legger til grunn at «de mest utsatte boligene på Bjørndal vil få utendørs støynivå opp til 80 dB». Innendørs vil støynivået «typisk ligge rundt 55 dB». Særlig på nattetid vil dette være belastende for befolkningen. På informasjonsmøtet ble vi av hensyn til nattesøvnen anbefalt å sove med «alle vinduene lukket».

90 % av helikopteroppdragene gjelder Oslo og området nord for Taraldrud. Inn- og utflygningstraseen nordover mot Oslo sentrum vil blant andre, gå over og tett på boligområdene på Bjørndal. Dette vil innebære nok et betydelig støyproblem når de store helikoptrene flyr inn og ut fra beredskapssentret. Vi kan ikke se at det er mulig å etablere tilfredsstillende støyskjerming mot helikoptertrafikken.

I plandokumentene er det benyttet de nye lempeligere støygrensene. Såkalt «gul sone» tegnes her tett på bebyggelsen på Bjørndal. Ved bruk av gjelde støyforskrifter for Oslo kommer vil deler av bebyggelsen være innenfor gul sone. Og i sin konsekvensutredning skriver SINTEF at støysonene er definert slik at en også utenfor gul sone vil føle seg sterkt plaget av støyen.

Vi krever stopp i planene for helikopterbase på Taraldrud og at flyaktiviteten flyttes til eksisterende fasiliteter på Rygge. Flytiden til Oslo vil bli marginalt forlenget og infrastruktur finnes der allerede. På Rygge er i tillegg aktiviteten hjertelig velkommen.

Ødelegger friluftslivet

Aktiviteten ved beredskapssenteret er ikke forenlig med fortsatt friluftsliv i Grønliåsen, på Grønlimyr og i Taraldrudåsen. Slik de ulike aktivitetene på sentret er skissert stenges i praksis tilgjengeligheten hver mandag morgen og åpnes igjen på fredag ettermiddag. De gruppene som tidligere har benyttet marka i denne perioden må holde seg innendørs eller søke andre områder for rekreasjon/friluftsliv.

I reguleringsplanforslaget «beroliges» en med at personer som beveger seg i områder ved senteret, imidlertid «ikke vil bli utsatt for støy som kan medføre fare for hørselsskader».

Hensynet til friluftslivet må ansees særlig tungtveiende når tiltaket legges innenfor markagrensa. Planarbeidet er pålagt å ta særlige hensyn jfr. brev fra Fylkesmannen om oppstart av planarbeid i marka og brev fra KMD datert 9. mai 2017.

Vi krever at støyen i marka begrenses slik at det er mulig fortsatt å benytte vårt nære markaområde til rekreasjon og stille ettertanke

OPPSUMMERING

- 1) Vår oppfatning er at beredskapssentret ikke kan legges til Taraldrud fordi de støyende aktivitetene på sentret ikke er forenlig med nærheten til boliger, barnehager, skoler og nære markaområder.
- 2) Hvis beredskapssenteret likevel legges til Taraldrud kreves helikopterbasen lagt til Rygge og all skyting bygges inn i en fjellhall.
- 3) Planbeskrivelsen punkt 1.4, side 8, angir to alternativer for støybegrensninger. Ingen av disse alternativene gir tilstrekkelige begrensninger. Alternativ 2 er totalt uakseptabel.
- 4) Reguleringsbestemmelsene må gi tydelige føringer for virksomheten på beredskapssentret. Vi krever at følgende forutsetninger tas inn i reguleringsbestemmelsene:
 - Skytebaner må bygges i fjell, alternativt må skyte- og øvingsvirksomhet begrenses til kun å skje på hverdager innenfor normalarbeidstiden.
 - Øvelser og planlagt helikoptertrafikk må begrenses til kun å skje på hverdager innenfor normalarbeidstiden.
 - SIBO-landsbyen og andre støykilder må skjermes. Støyskjerming må skje ved skjerming av selve støykildene og hindre støyens utbredelse.
 - Det må ikke settes opp stengsler/gjerder som hindrer fri ferdsel på Taraldrudåsen øst for E6
 - Det må frigjøres tilsvarende erstatningsareal for det areal som tas ut av marka

Med vennlig hilsen

Bjørndal boligsammenslutning

Ole Ø. Sjøberg (sign.)
For styret

Kopi:

Fylkeslegen i Oslo og Akershus fmoapostmottak@fylkesmannen.no

Bydelsoverlegen i Bydel Søndre Nordstrand postmottak@bsn.oslo.kommune.no

Fylkesmannen i Oslo og Akershus fmoapostmottak@fylkesmannen.no

Oslo kommune, Byråd for miljø og samferdsel postmottak@byr.oslo.kommune.no

Oslo kommune, Byråd for byutvikling postmottak@byr.oslo.kommune.no

Bydel Søndre Nordstrand postmottak@bsn.oslo.kommune.no

Oppegård kommune postmottak@oppegard.kommune.no

Ski kommune postmottak@ski.kommune.no

Folkehelseinstituttet folkehelseinstituttet@fhi.no

Luftfartstilsynet postmottak@caa.no

Norsk forening mot støy post@stoyforeningen.no

Vedlegg:

Referanser til forskning om virkning av støy på helse og læreevne

- Kronisk støy skaper fysiologisk stress:
<http://www.noiseandhealth.org/article.asp?issn=1463-1741&year=2004&volume=6&issue=22&spage=5&epage=13&aulast=Ising>
- Barn som gikk på skole nær en flyplass hadde høyere nivåer av noradrenaline og andre stresshormoner, samt høyere blodtrykk over tid, sammenliknet med barn som bor i roligere områder:
Chronic noise exposure and physiological response; - A prospective study of children living under environmental stress:
<http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1111/1467-9280.00014>
- The effects of road traffic noise and meaningful irrelevant speech on different memory systems (viser hvordan støy kan påvirke hukommelsen):
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1467-9450.00316/full>
- The Psychological Cost of Aircraft Noise for Children:
<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0934885999800145>
- A prospective study of some effects of aircraft noise on cognitive performance in schoolchildren:
<http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1111/1467-9280.00483>
- Community noise exposure and stress in children:
<http://asa.scitation.org/doi/abs/10.1121/1.1340642>
- Om virkningen av støy; – en klasse hadde klasserom mot toget og en annen klasse på samme skole var skjermet. Klassen som var utsatt for støy hadde dårlige leseevne frem til denne klassen også ble skjermet for støy. Da ble leseevnen jevnet ut med den andre klassen.
The effect of a noise abatement program on reading ability:
<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0272494481800400>
- Motivational consequences of environmental stress (støy er en form for miljøstress):
<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0272494403000768>
- Noise exposure and cognitive performance - Children and the elderly as possible risk groups:
http://www.jwairfair.com/images/children_noise_airport_hygge.pdf
- Forskning på støy (fra motorisert ferdsel) i friområder:
<http://www.friluftsråd.no/340.Trivsel-i-natur-opplevelse-av-lyd-og-miljoerverntresser.html>